

ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΡΩΤΕΣ

ΚΡΙΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Τον κ. ΒΑΣΙΛΗ ΡΩΤΑ

ΘΕΑΤΡΟ «ΒΥΡΩΝ» — ΘΙΑΣΟΣ ΝΕΩΝ — ΣΑΙΞΠΗΡ : «ΘΕΛΛΟΣ»

Στόν Βύρωνα, λίγο πάρα έξω απ' τὸ Παγκράτι, σ' ἓνα δροσερό κι' εὐχάριστο θέατρο, παίζει ὁ θιάσος τῶν νέων. Παίζει ἔργα ἀπὸ τὸ νέο ἰδιωκτικὸ δραματολόγιο, ποὺ ἔχει κιόλας ἀρκετὰ παλιώσει. Δουλεῖα βασανιστική, λαχανιασμένη, γιὰ τὸν ἐπιούσιο. Τὸ κοινό, καλόβολο κι' ἀθῶο, γιὰτὶ δὲν τῷχει ἀκόμη χαλάσει ἡ σκηνογραφικὴ πολυτέλεια τοῦ κέντρου, μαζεύεται κάθε βράδυ καὶ χαίρεται μὲ τὴν καρδιά-του τὴ θεατρικὴ τέχνη, ποὺ τοῦ προσφέρουν αὐτοὶ οἱ νέοι, τὸ ἴδιο καλόβολοι, πρόθυμοι κι' ἀθῶοι. Τίς φιλοδοξίες-τους — δὲ θὰ ἦτανε ὑποκριτές, ἂν δὲν εἶχανε φιλοδοξίες — τίς κρύβουνε ἀκόμη πίσω ἀπὸ τὴν ὑπόμνηση γιὰ τὴν περίσταση τὴ δύσκολη καὶ τὴ βεβαίωση πὼς δὲν ἔχουνε καὶ μεγάλες ἀξιώσεις. Τὸ κοινὸ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά εἶνε συγκαταβατικὸ καὶ καλόγνωμο. Καὶ λείποντας οἱ ἔξυπνοι κι' οἱ σκανταλιάρηδες, οἱ παράστασες αὐτὲς τοῦ θιάσου τῶν νέων διαδέχονται ἢ μιὰ τὴν ἄλλη στρωτὰ κι' ὠραῖα καὶ τὸ κοινὸ εὐχαριστιέται κι' οἱ νέοι ὑποκριτές βγάδουνε τὸ ψωμί τους.

Τὸ μόνο κακὸ γι' αὐτοὺς εἶνε πὼς, δουλεύοντας ἔτσι σκληρὰ καὶ λαχανιασμένα, ἀναγκασμένοι ν' ἀλλάζουνε ἔργο σχεδὸν κάθε ἡμέρα καὶ μάλιστα — μὲ τὴν ἔλλειψη τῆς συγκοινωνίας — χωρὶς συστηματικὲς δοκιμὲς — ἄλλοῦ ὁ παπᾶς κι' ἄλλοῦ τὰ ράσα του — δὲ μποροῦνε νὰ καλλιεργοῦνε τὸ τάλαντό-τους καὶ νὰ

καλλιτερεύουνε τὴν τεχνική-τους. Γιατὶ ἂν μὲ τίς παράστασες αὐτὲς γυμνάζονται σὲ κάτι, αὐτὸ εἶναι ἢ προχειρότητα κι' ἢ ἀναμελιὰ. Κι' οὔτε φρόντισαν νάχουνε συνεργάτη τους καὶ κάποιον παληόν, ἕναν τουλάχιστον, μὲ κάποια πείρα, νὰ προφταίνει ὅτι μπορεῖ νὰ προφταστεῖ μέσα στὴ βία. Ὡστόσο εἶνε ἐκεῖ τὸ κοινὸ, παληὸ ὅσο ὁ Ἄδάμ, γιὰ νὰ τοὺς συμμορφώνει στίς ἀπλὲς γραμμὲς, φανερώνοντες αὐθόρμητα τὴν εὐαρέσκεια ἢ τὴ δυσαρέσκεια-του, φωνάζοντας «δυνατότερα» ὅταν δὲν ἀκούει καλά, καὶ γελώντας μὲ τὴν καρδιά-του, ὅταν ὁ ὑποκριτής, ἀπὸ τὸ πολὺ σφίξιμο νὰ ξεπεράσει τὸν ἑαυτό του, καταντάει κωμικὸς Ἰσα-Ἰσα στὴν πιὸ τραγικὴ στιγμή.

Ὡστόσο, ἂς ἔρθουμε στόν Ὀθέλλο. Καλὸ τὸ σκαρί, ταξιδεύει στὴ θάλασσα τοῦ κοινοῦ μὲ ὅποιονδήποτε καπετάνιο, φτάνει ν' ἀκούγονται καλά τὰ λόγια. Ἦταν ὁμοῦς συγκινητικὴ ἢ φιλότιμη προσπάθεια τῶν νέων αὐτῶν ὑποκριτῶν νὰ κρατηθοῦνε στὸ ἐπίπεδο τῆς σοβαρότητας. Καὶ ὡς ἕναν βαθμὸ τὰ κατάφεραν ἀξιόλογα. Ἡ παράσταση τοῦ Ὀθέλλου καὶ μ' ὄλες τίς τεχνικὲς της ἀτέλειες, ἦτανε σοβαρὴ παρά-

σταση, χάρη στο έργο και στη συγκινητική άγνη πρόθεση και στο σεβασμό που το καταπιάστηκαν αυτοί οι νέοι. Η κ. Λυδία Καπλάνη, με τη θερμή και γλυκεία της φωνή, το έκφραστικό της πρόσωπο, τη συγκρατημένη της χειρονομία παρουσίασε μια πολύ καλή Δυσδαιμόνα. Θα στεκότανε σε οποιοδήποτε θέατρο. Το ίδιο θα μπορούσαμε να είποῦπε για τὸν κ. Χαρ. Πλακούδη, που έπαιξε τὸν Ίάγο, ἂν δὲν ἦτανε κάπως ἀνόμοιος, ἄλλοῦ πολὺς, ἄλλοῦ λίγος, ἂν δὲν ἔσφιγγε τὰ σαγῶνια του σὲ τρόπο που συχνά, νὰ μασσάει τὰ λόγια, ἂν δὲν ἔσπαζε συχνά τὸ σκῆμα τοῦ κορμιοῦ του με ὑπερβολικά λυγίσματα κι' ἀνοίγματα με τὰ σκέλια του καὶ μάλιστα ἂν δὲν ἔβαζε ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος τόσο πάθος. Ἀπὸ μιὰν ἀποψη καὶ τοῦ Ίάγου τὸ πάθος εἶνε ζήλεια. μόνον που αὐτὸς δὲ δουλεύει, ὅπως ὁ Ὁθέλλος, με πάθος, δὲν εἶνε παθιάρης, παρὰ με μυαλό, εἶνε έξυπνος, κι' ἡ τέχνη του εἶνε ἡ τέχνη τοῦ βαμπακοσφάχτη, σατανικὸς στὴν τέχνη ὄχι στὴν ὁρμὴ τοῦ πάθους. Αὐτὸ ὅμως εἶνε καὶ λίγο ζήτημα ἔρμηνείας καὶ προϋποθέτει καὶ κάποιαν ὠριμότητα καὶ στὴν

τέχνη, ἀλλὰ καὶ στὴν ἡλικία. Καὶ φαίνεται πὼς ὁ κ. Πλακούδης ἂν δὲ βιαστεῖ νὰ πιστέψει πὼς ἔφτασε, θὰ ἐξελιχτεῖ σὲ καλὸν ὑποκριτὴ κάποτε.

Ὁ ἴδιος ὁ Ὁθέλλος, ὁ κ. Ἀργύρης, δὲ μπόρεσε νὰ φτάσει καλὰ στὸ τέρμα τῆς προσπάθειάς του. Τοῦ ἔσπασε τὸ βάρος τοῦ ρόλου του. Τὰ ὑλικά του τὰ ἴδια, ἡ φωνή του καὶ τὸ σῶμα του ἀδράνησαν. Φοβόμαστε μάλιστα πὼς ἡ ἰδιοσυκрасία του εἶνε περισσότερο γιὰ τοὺς χαρακτηριστικούς κι' ὄχι γιὰ τοὺς μεγάλους ρόλους. Ἐλπίζουμε νὰ προσέξει αὐτὴ μας τὴ γνώμη καὶ νὰ καταγίνει περισσότερο στὸ στοιχεῖο του, ὅπου καὶ καλύτερα θὰ πετύχει. Ἄς ἐπαινέσουμε τώρα τοὺς κ. κ. Βασ. Γαβρίλη, Στ. Χατζηπαυλῆ καὶ Τάκην Φλόκα, που ἔπαιξαν ὁ πρῶτος τὸν Κάσσιο, ὁ δεῦτερος τὸν Λουδοβίκο κι' ὁ τρίτος τὸν Βραβάντιο γιὰ τὶς καθαρὲς φωνές, τὰ λιτὰ καὶ σοβαρὰ σκῆματα, τὸ θερμὸ τους παίξιμο. Τὸ ἴδιο καὶ τὸν κ. Τάσο Σταμάτη, τὸν Μοντᾶνο, καθὼς καὶ τὴν Κα Ζωὴ Ρίζου, που—ἂν καὶ ἀδύνατη στὴ φωνή—ἔκαμε μιὰ συγκινητικὴν Αἰμιλία.

Γενικά θὰ θέλαμε νὰ συμβουλευομε τοὺς ἀξιόλογους αὐτοὺς νέους νὰ βγοῦνε ἀπὸ τὸ κουτὶ στὸ προσκῆνιο, ἰδίως ὅταν παίζουνε τέτοια ἔργα. Ἀλλὰ φαίνεται πὼς αὐτὸ τὸ βῆμα εἶνε δύσκολο. Τόσο
(Συνέχεια στὴν 6η σελίδα)

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν 4η σελίδα)

ἡ νατουραλιστικὴ θεατρικὴ Τέχνη τοὺς ἔχει ὅλους ἀμποδέσει, ἐννοῶ τοὺς νέους μας, που ὅλο τραβιοῦνται πρὸς τὸ βάθος, γιὰ νὰ νιώθουνε καλὰ ἀσφαλισμένοι μέσα στὰ σκηνικά. Μάθαμε ντυμένοι καὶ ντρεπόμαστε γδυτοί. Κι' ὅμως ἡ γδύμνια κι' ἔξοδο στὸ φῶς καὶ στὸν ἀέρα εἶνε πολιτισμὸς κι' ἀληθινὴ θεατρικὴ τέχνη, κι' ὄχι τὰ κουρντίσματα μέσα στὸ κουτὶ με τὰ μόνμπιλα.

Β. ΡΩΤΑΣ